

Motion till riksdagen 2011/12:Ju1

av Maria Ferm (MP)
med anledning av prop. 2011/12:22

Fortsatt giltighet av de tidsbegränsade lagarna om hemliga tvångsmedel

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår proposition 2011/12:22 Fortsatt giltighet av de tidsbegränsade lagarna om hemliga tvångsmedel.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en ny oberoende granskningskommission med uppdrag att göra en helhetsanalys och utvärdering av Sveriges lagar med integritetskränkande bäring.

Ingen förlängning ska få ske

I propositionen föreslår regeringen fortsatt giltighet av lagen (2007:978) om hemlig rumsavlyssning, lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott och lagen (2008:854) om åtgärder för att utreda vissa samhällsfarliga brott till den 31 december 2013. Giltighetstiden upphör annars per den 31 december 2012. Skälet uppges vara att den särskilde utredare som på regeringens uppdrag utvärderar hur de tre tidsbegränsade lagarna har tillämpats och analyserar om regleringen av hemliga tvångsmedel för särskilt allvarlig eller annars samhällsfarlig brottslighet bör förändras i något eller några avseenden, blir klar först den 30 juni 2012. Jag avstyrker regeringens förslag om fortsatt giltighet.

Vid införandet av samtliga tre aktuella lagar framfördes såväl av tunga remissinstanser som av Lagrådet mycket stor kritik mot de föreslagna lagarna. Kritiken bestod bl.a. i att det saknades utredning om behoven av lagstiftningen och att det fanns brist på åtgärder för att skydda den personliga integriteten hos dem som utsatts för tvångsmedlen. Miljöpartiet de gröna röstade emot lagarna vid införandet. Vårt motstånd är grundat i uppfattningen att

Fel! Okänt namn på

statens tvångsmedel mot den enskilda individen ska vara baserade på rättssäkerhetsprinciperna proportionalitet, behov och inte minst bevis om effektivitet vid användning. Dessa invändningar har fortsatt giltighet även nu, även om vissa kompensatoriska åtgärder införts, såsom inrättandet av Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten.

Regeringen har inte i den nu aktuella propositionen tillfört utredning som visar på behovet av förlängning mer än att den tillsatta utredningens resultat ska avvaktas. Detta är inte tillräckligt. Med anledning av detta anser jag att riksdagen bör avslå regeringens förslag om fortsatt giltighet av de tre aktuella lagarna.

Behov av större utvärdering av integritetskränkande lagar

Miljöpartiet anser att det är beklagligt för rättssäkerheten och demokratin i vårt land att samtliga lagar med integritetskränkande bäring inte har fått genomgå en helhetsmässig utvärdering i en statlig utredning. Det handlar således inte bara om de tre nu aktuella lagarna utan exempelvis även om lagen (2003:148) om straff för terroristbrott, lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och ett stort antal lagar om behandling av personuppgifter i syfte att utlämna dem till andra länder.

Den senaste större utvärderingen (SOU 2009:70) fokuserade enbart på frågan om buggning och preventiva tvångsmedel, således inte övriga lagförslag som berör rätten till privatliv och den personliga integriteten. Inte heller den nu pågående utredningen tar ett helhetsperspektiv. Utan denna helhetssyn blir det svårt, för att inte säga omöjligt, att göra en samlad bedömning av lagstiftningen och därefter leverera en helhetslösning. Det behövs en oberoende utvärderingskommission för alla integritetskränkande lagar. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 4 november 2011

Maria Ferm (MP)